

Ontmoetingsdiensten
voor zoekers

Meelopen op het tempo van de ander

‘Huizen’, zei je? Dat is toch dat Gooise gereformeerde bonds-dorp? Hebben ze daar een evangelist nodig?’ Jan Verkerk heeft vaak meegemaakt dat de wenkbrauwen werden opgetrokken, als hij zich voorstelde. Dan moesten er eerst een paar vooroordelen omgekegeld, voordat hij aan zijn verhaal kon toekomen.

Een paar dagen geleden was hij nog op bezoek bij een man, die net een mislukte zelfmoordpoging achter de rug had. ‘Zijn afscheidsbrief had hij hier bezorgd. Toen ik hem thuis opzocht zat het bloed nog aan zijn polsen.’ Wie dacht dat Jan Verkerk een stil en gerust leven leidt in een christelijke enclave, hoeft maar een paar van dit soort praktijkverhalen te horen.

‘De Voedselbank floreert hier; onder de cliënten zijn ook gemeenteleden. Daarin is Huizen niet uniek. Elk uit de kluiten gewassen dorp, zou wel een evangelist kunnen gebruiken. Hier hebben buitenkerkelijken in veel gevallen vroeger wel een link gehad met de kerk; of iets met een zondagsschool of christelijke school. Je kunt ergens op aanhaken.’

Door zijn lange staat van dienst – hij werkt er nu bijna tien jaar – is hij bekend bij hulpverleners, bij uitvaart-ondernemers, bij de andere kerken en bij bewoners. ‘Papa had wel iets met het geloof...’, begint dan een vrouw aan de telefoon. De dominee vindt ze ‘te zwaar’ en met een van de ouderlingen heeft ze problemen. ‘Dan leid je de uitvaart en ga je na een tijdje nog ‘s op bezoek. Ik gedij het best in missionair-pastorale contacten.’

'Wat zou jij doen?' vraagt hij, terwijl de schuimende cappuccino voor ons staat. 'Een jonge vrouw belt me – nou ja, eerst belde haar moeder, om het gesprek wat voor te koken. Ze gaat trouwen. Haar man is moslim. Zij wil graag dat ik hen zegen op hun huwelijksdag. Geen kerkdienst, geen gemeente, gewoon tijdens de feestmaaltijd. Daar sta ik dan zo van te kijken. Ze heeft geen gemakkelijk leven, ze heeft geen band met de kerk, wel een Bijbel. Met overtuiging vraagt ze me de zegen van God...'

'Wat denk je: zou God iets met jou willen?'

De Huizer Courant ligt opengeslagen op tafel. 'Geef mij de buitenkerkelijke mens maar' is de kop van een fors interview, waarin Jan uit de doeken doet waarom hij met een team vrijwilligers is begonnen met Ontmoetingsdiensten. Het had ook heel wat voeten in de aarde, sinds hij acht jaar geleden met het idee op de proppen kwam. 'De noodzaak is in de afgelopen tijd alleen maar toegenomen.'

Verwonderd

Toen Jan in 2004 aantrad, had hij drie aandachtsgebieden: het bevorderen van de missionaire bewust-

wording in de vier Hervormde wijkgemeenten, de toerusting van gemeenteleden en vrijwilligers en het directe missionaire contact met rand- en buitenkerkelijken. In de loop der tijd is het accent behoorlijk verschoven. De agenda wordt vooral gevuld door die laatste categorie. En het werk wordt gezegend. 'Hoeveel mensen er tot geloof gekomen zijn? Ettelijke tientallen. Ik sta er soms beschaamd en verwonderd bij te kijken.' Niet alleen daarom omschrijft hij zichzelf liever als 'evangelist' dan als 'missionair werker'. 'Die term is me te versluisend. Evangelist heeft een link met 'evangelie', het schept helderheid over mijn werk. Dat betekent niet dat ik kwistig bijbelteksten strooiend door het leven ga. Ik wil graag meelopen, op het tempo van de ander. Slechts sporadisch bied ik zelf aan om met iemand te bidden of de Bijbel te lezen. Voor je het weet krijgt dat iets geforceerds. Maar als ik, zoals eens gebeurde, een vrouw begeleid die weet dat ze nog drie maanden te leven heeft, is het een ander verhaal. 'Ik heb een gat in mijn leven' zei ze, 'en ik geloof dat God het vullen kan.'

Al vrij kort na zijn aantreden ontdekte Jan de zwakke schakel in het evangelisatiewerk. 'Er kwamen mensen tot geloof, ze deden belijdenis en lieten zich dopen. Maar de kerk slaagde er niet in om hen vast te houden. Het niveau van de preken is te hoog, de taal staat te ver af van henzelf en van het gewone leven. Negentig procent haakte mede daardoor af van de kerk, niet van het geloof. Ik herinner me een studiedag over dit verschijnsel, dat zich ook elders voordeed. Hoe wordt een 'zoeker' een 'discipel'; iemand die zijn of haar volwaardige plek inneemt in de gemeente? Het is te hoog gegrepen. Veel bekeerlingen zijn eenlingen. Eén keer heb ik het mogen meemaken dat een heel gezin werd gedoopt, maar doorgaans is een gedoopte de enige christen in de directe

Terug van weggeweest

Dat is een bekend gezicht: Marius van Duijn, oud-columnist van Tijding. Negen jaar pionierde hij voor de IZB in Eindhoven, waar onder zijn leiding de zelfstandige wijkgemeente 'Het Kruispunt' ontstond. De afgelopen jaren werkte hij als predikant in de Hervormde gemeente Rijnsburg en hij maakt nu de overstap naar 'De Haven', de nieuwe missionaire gemeente in Utrecht-Kanaleneiland, onderdeel van de Protestantse Gemeente Utrecht.

'Hoeveel mensen er tot geloof gekomen zijn? Ettelijke tientallen'

sociale omgeving. 'Sinds ik met geloof bezig ben, is het een hel in huis', vertelde iemand me. Een jongen, 22 jaar, vroeg me eens: 'Zou God het ook goedvinden als ik 's avonds voor ik naar bed ga voor mijn eten bid?' Aan tafel werd hem thuis die ruimte niet gegund.'

Bedenkingen

Omdat de aansluiting met de kerkelijke gemeente vaak zo moeizaam verloopt, ontwikkelde Jan het plan voor de Ontmoetingsdiensten. Wekelijks, op zondagochtend, om 10.30 uur, niét in een kerk, maar in een gebouw, dat voor deze bijeenkomsten 'De Brug' is gedoopt. Maar voor het zover was, zou er nog heel wat water door het Gooimeer stromen... Wilde Jan soms gemeentestichter worden? Zou het initiatief niet loszingen van de Hervormde gemeente? Zou het geen uittocht op gang brengen uit de andere wijkgemeenten? 'Ik heb een kras op m'n tong gepraat', zegt Jan. Geld was gelukkig geen beletsel. Een aantal jaren geleden ontving de Hervormde gemeente een legaat, bestemd voor het missionaire werk. Aan getalenteerde kaderleden ontbreekt het Jan ook niet. In het team vrijwilligers zijn allerlei disciplines vertegenwoordigd: een journaliste, een communicatiespecialist, een organisatiedeskundige, etc. Bedenkingen kwamen ook van een aantal predikanten, met wie de verstandhouding overigens altijd goed bleef. Maar het vergde vasthoudendheid en geduld, om de intenties steeds helder uiteen te zetten. 'De discussies brachten mezelf ook weleens in innerlijke strijd: zoek ik mezelf hierin, of dien ik God? Geen moment heb ik overwogen om het bijltje er bij neer te gooien.'

Toen na veel vijven en zessen de kogel door de kerk was, ging het snel. Er werden twee ambtsdragers bevestigd, speciaal voor het werk van de Ontmoetingsdiensten. 'Het is een dienst, met een liturgie. Niet zomaar een activiteit. Op aanraden van diverse collega's kozen we een wekelijkse frequentie.'

Gun mensen de tijd

Begin november was de eerste dienst, met circa 25 bezoekers die tot de doelgroep behoren. Voorafgaand aan de dienst is er een inloop met koffie, zo ook na de dienst. Zang, bijbellezing, preek en gebed, zijn de vaste elementen van de dienst. Bezoekers kunnen gebedsintenties noteren in een schrift. Bij de liederenkeuze wordt er op gelet, dat zoekers ze kunnen meezingen. Een muziekgroep speelt een luisterlied en naar aanleiding van de verkondiging is er de

mogelijkheid om te reageren. Allemaal vrij sober en toch aansprekend, zo bleek na de eerste diensten.

Jan: 'Mijn zoon, die 's zondags doorgaans naar De Doorbrekers gaat, vond de eerste bijeenkomst 'heel chill'. 'Als alle wijken in Huizen waren als deze, konden ze er snel een kerk bijbouwen, zei hij.'

Er was een open, uitnodigende sfeer. Door de Oriëntatiecursus Christelijk Geloof (van René van Loon/IZB) heb ik de waarde ontdekt van de vrijblijvende kennismaking. Gun mensen de tijd en de ruimte om wat te verkennen, zet ze niet meteen voor het blok. Diezelfde sfeer kenmerkt de Ontmoetingsdiensten. Ik preekte over Mozes bij de brandende braamstruik. 'Zou jij wat met God willen? Wat denk je: Zou God iets met jou willen? Ik vind het dan een uitdaging om die vraag dicht bij het hart van de aanwezigen te brengen.'

Door de wekelijkse frequentie is Jan genoodzaakt veel van zijn werktijd te investeren in voorbereiding. Daarom is besloten op korte termijn een vacature te plaatsen voor een extra evangelist, in samenwerking met de IZB. Zo enthousiast als hij erover zit te vertellen, zo nuchter constateert hij: 'Zo bijzonder is het niet, wat we doen. Medewerkers van Missionair Werk en Kerkgroei, die hier op bezoek waren, zeiden: 'Vergelijk je het met Amsterdam, is het alsof de klok tien jaar achterloopt. Maar voor Huizen is de klok hier tien jaar vooruit.'

